

uganjaje pač marsikaj, kar jim ni ravno v korist. Duševno in telesno docela izmučeno revšče sedi med popoldanskim poukom topó v klopi in razmišlja kvečjemu, ne morda o pouku — ampak o tem, kar ga že morebiti doma čaka za želodec. Proti 5. uri na večer se le pride domov. Morda ga čaka malo prestane in mrzle jedi, morda samo košček kruha, večasih tudi nič!

Vprašamo torej vsakega pametnega človeka: se li zamore otrok, ki je navajen poleg prostega gibanja v naravi tudi zadostne in tečne hrane, ob takih razmerah razvijati telesno? Ne in stokrat ne! Tudi se ni čuditi, če so popoldne v šoli klopi dostikrat prav zelo prazne. Že sam glad je pognal deco domov. Da je potemtakem popoldanski pouk sploh prav malo vreden, je jasno dovolj. In to torej, preobilno sedenje v zaduhlih in prenapoljenih sobah in neredna ter preslaba prehrana v šolski dobi — to je v prvi vrsti vzrok, da kmečka mladina telesno nazaduje.

Ko pride otrok iz šole, ga predvsem skrbi, da se naje in odpočije; ob rednem obiskovanju šole v resnici nima časa, da bi se prida vadil o kmetijskem delu, posebno če ima veselje do šole. Splošna je sodba, da so otroci, ki se radi uče, malo utrjeni za domače delo. In ker se doslej v naših ljudskih šolah, osobito tam, kjer učiteljstvo ni čisto posebno navdušeno za kmetijstvo, šolski pouk ni zadostno oziral na to, da bi se mladini privzgojilo zanimanje in veselje do kmetijstva, se je mladina med šolskim časom stanu svojih staršev nekako odtujila, da si želi, ko dovrši šolo, drugam, v srednje šole, v obrt in trgovino, v tovarne in rudokope, da, celo v daljno Ameriko! Kmečko delo ji postane prenežno in prebrečno. Žalostna istina je, da poprej kmečka mladina ni toliko silila v tujino, kakor sedaj, ko ji pripravljajo ljudska šola — seveda brez namena — pot, in če pojde v tej meri uaprej, bo kmalu in čedalje več naših kmetij zapuščenih in neobdelanih. Da bi pa to nikakor ne bilo brez hudih nasledkov tudi za druge stanove, je čisto gotovo.

Ker so dandanes celo večje kmetije brez poslov, pač starši toliko bolj pogrešajo otrok, ki odidejo v šolo. Posebno huda se godi našim kmečkim gospodinjam. Pospravljati v hiši, negovati male otroke, oskrbovati svinje, polagati živini, če moža ni doma, to vse mora sama in vendar bi vsako tako delo opravil tudi otrok, ki je v šoli; vrhu vsega tega pa bi še naj bila malone cel božji dan v kuhinji. Vsaj eno šolsko dete doma bi ji nadomestilo odraščenege posla. Ravno tako odvaga šolsko otroče celo družinče. Še pri marsikaterem drugem poslu, recimo za varstvo doma, za vodstvo živine pri delu, pri sušenju krme, plečvi itd., posebno dandanes, ko delajo ponekod kmečki delavci komaj toliko, da se malo gibljejo. Ko bi pa bilo dopoldne to, popoldne drugo dete doma, bi bila to gotovo velika olajšava za starše.

Toda, saj imamo vendar olajšave glede obiska starejših šolskih otrok! Ne rečemo, da bi ne bile te olajšave dobrote za starše, toda niso dobrote za otroke, ker jih v najvažnejšem šolskem času odtegnje pouku in jim vbičuje veselje do šole! Zaradi teh oproščenih otrok se razdere ves red v višjih razredih, da tudi oni učenci ne uspevajo primerno, ki vedno obiskujejo šolo. Te olajšave niso za otroke nobena sreča, čemur boče gotovo vsak učitelj pritrtil.

Ponekod imajo vpeljan takoimenovani nerazdeljeni pouk od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldne. Ali tudi pri tej vpeljavi se pokažejo iste hibe tako za otroke, kakor za starše: predolgo sedenje v slabem zraku in tesnobi, zamujeno kosilce, vsi otroci odsot-

Odkar sta nadaljevala pot, je bila Katrica že petkrat ali šestkrat vojaku umila oči; mimo nobene vode nista šla, da bi ne bila poizkusila, ako nima čudovite moči prvega pustinskega potoka. Njeno ljubeznivo prizadevanje je zanjo in za nesrečnega mladeniča postalo vir obupa in trpljenja.

Bodisi, da je bil vojak varal samega sebe, ko je mislil, da vidi svojo spremljevalko, bodisi, da je sveža voda in drgnjenje z robcem povečalo vnetje, odslej ni videl ničesar več, naj se je še tako prizadeval, da bi ugledal senčno podobo svoje prijateljice. Celó svetlobe ni mogel več prenašati in vsakokrat v hudih bolečinah zatisnil oči, kadar mu je Katrica senčilo vzela z glave.

Tako se je obema v dušo zajedlo grozno prepričanje, da ju je prevarila grda zmota in da je slepost popolna in neozdravljiva. Pač je na dnu sreča se ostalo upanje kot srečna negotovost, vendar je le večasih mimogrede posijalo v tiho obupanost in še povečalo žalost.

Še nekaj drugega jim je dušo navdajalo z žalostjo in skrbmi. Od davi sta že hodila osem ur in sta bila silno utrujena, posebno vojak, ki se je bil med hojo večkrat izpotaknil, se je čutil upehanega in oslabelega.

Dalje prihodnjic.

ni ob dopoldnevih, ko jih posebno matere rabijo doma.

Dognano je torej, da je celodnevni pouk prav zelo nevaren zdravemu telesnemu razvoju kmečke mladine, da isti vsled čisto naravnega nasledka in slabega obiska prav zelo ovira napredek v šoli, da slabo vpliva na nraavnost, ker so otroci opoldne brez zadostnega nadzorstva, da odtujuje mladino njenemu prihodnjemu poklicu, jo ovira v izvežbanju v kmečkem delu in ji zabranjuje, da bi bila v zadostno pomoč staršem. Vrhu vsega tega je šolski obisk slab, napredek v šoli nepovoljen, večne kazni radi šolskih zamud in mrznja proti šoli in učiteljstvu!

Vse to pa bi se malone docela odpravilo, če bi se vpeljal popoldnevni pouk za vse razrede in ob vseh delavnikih v tednu, ampak brez doslej običajnih šolskih olajšav! — Popoldnevni pouk bi bil sam na sebi prav zelo velika olajšava za starše, ker bi imeli dopoldne tega, popoldne drugega otroka doma; olajšava pa tudi za otroke, ker bi se ob samo popoldnem pouku telesno bolje razvijali in ob nedvomno boljšem obisku tudi duševno lepše uspevali. Da bi se taka ureditev dala izvesti in bi ne bila na škodo niti otrokom niti staršem in bi tudi preveč ne obremenila učiteljstva, se bo dokazalo prihodnjic.

Za vojaške vpokojence, vdove in sirote in invalidno moštvo.

Vojaškim upokojencem (gažistom) ne bodo več nakazovale pokojnin dunajske likvidature, ampak je to prevzela likvidatura vojaške intendance za Slovenijo v Ljubljani, kjer dobivajo vsi gažisti, končnoveljavno upokojeni po bivši avstro-ogrski armadi, svojo pokojnino. Tedaj se je treba zglašiti (osebno ali pismeno) pri vojaški intendanci v Ljubljani „Na Friškovecu“, za Belgijsko vojašnico, v I. baraki na desni. Prineso naj vse dokumente s seboj.

Vdovam in sirotam po vojaških osebah se bodo tudi nadalje izplačevale vse pokojnine in preskrbovalnine, če so te vdove in sirote pristojne v slov. kraje, če so jih imele že nakazane po avstro-ogrski vojaški upravi ter so jih že uživale. Plačali se bodo tudi morebitni obroki za prejšnje mesece. Interesenti naj se pismeno ali osebno zglase pri vojaški intendanci za Slovenijo „Na Friškovecu“, za Belgijsko vojašnico, v I. baraki na desni, in naj predložijo dokumente. One vdove in sirote, ki se niso prejemale preskrbovalnine, naj se zglase pri občinskem ali pri župnem uradu, da izvedo, kako je treba postopati, da jim bo preskrbovalnina nakazana.

Patentalni invalidi (ne oni iz zadnje svetovne vojne) naj naznanijo, od kdaj niso dobili več pokojnine iz Dunaja ter naj predložijo dokumente tam kakor vdove in sirote in ostali.

Invalidi iz zadnje vojne dobe odmerjeno pokojnino pri nadareglednih komisijah, h katerim bodo pozvani; oni pa, ki so že dobivali pokojnino iz Dunaja, naj se zglase z dokumenti tam, kakor je zgoraj povedano, kjer doba izplačane svote eventualno tudi za nazaj.

Uradne ure so od 10. do 12. ure in od 14. do 17. (ali 2. do 5. popoldan) ure. — Svote se bodo izplačevale po poštni hranilnici.

Položaj na naši fronti.

Nemci so se dne 2. maja navalili na Koroškem z veliko silo na mesto Velikovec in na vse naše postojanke od Štajerske do italijanske meje. Ker ni bilo od nobene strani pomoči, smo morali prepustiti mesto Velikovec dne 2. maja med 8. in 9. uro nasprotniku. Hudi boji so se vršili tudi v Rožni dolini pri predoru, ki veže Koroško s Kranjsko. A tudi tam so bili naši prešibki. Tako je žalibog prišlo do tega, da smo se umaknili do danes, ko to pišemo, domala iz cele Koroške. Naš položaj na Koroško-štajerski meji je sicer resen, a obupen ni. Ohranimo mirno kri, ker pomoč prihaja. Naše mladeniče in može pa prosimo, da se takoj odzovejo pozivu in odidejo k orožniškim vajam, da pomagajo varovati naše domove. Če bi udrele nemške čete v naše kraje, je nevarnost, da se nam bo godilo tako, kot se je godilo našim koroškimi bratom. Gre tukaj za skupno domovino, a gre tudi za kožo vsakega posameznika.

O divjanju nemških čet v slovenskem delu Koroške prihajajo tako žalostna poročila, da moramo vsiklikniti: Nemoj je zgubil še ono trohico poštenja, ki ga je imel doselej. Ponekod so delali z našimi ljudmi hujše kot Turki. V Velikovecu so zahrbtno streljale celo ženske na naše vojake ter so jih polivale s kropom. Nemške čete so sestavljene povečini iz častnikov, uradnikov, učiteljev, študentov in brezposelnih ter gladnih delavcev iz Dunaja in vseh krajev Nemške Avstrije. Tudi naši štajerski Nemci so poslali iz Lipnice in Gradca precej vojaštva na Koroško, ker dobro vedo, da proti generalu Maistru, ki čuva Maribor in naše obmejne kraje, ničesar ne opravijo.

Politične vesti.

Dr. Korošec o ciljih Ljudske Stranke. Ministrski podpredsednik in minister za prehrano dr. Korošec se te dni potoval po Bosni, Hercegovini in Dalmaciji, da se osebno prepriča o stanju ljudske prehrane v omenjenih deželah. Minister je bil vsespovsod sprejet z velikim navdušenjem. Govoril je tudi na ustanovnem sestanku Ljudske Stranke v Splitu, katera se je ustanovila za Dalmacijo. Na povratku iz Dalmacije je imel dne 2. maja zaupni sestanek sarajevskih Hrvatov v Sarajevu. Tudi na tem sestanku je bil z velikim navdušenjem sprejet program Ljudske Stranke, katera zasleduje iste cilje, kakor naša Kmeška Zveza. Tudi bosanski muslimani zasledujejo z zanimanjem razvoj Ljudske Stranke in ni izključeno, da bo prišlo do skupnega delovnega katoliških Hrvatov in muslimanov v državni zbornici.

Ustanovitev Jugoslovanske Kmečke Zveze. V ponedeljek, dne 5. maja se je vršilo v Ljubljani zborovanje kmečkih zaupnikov, na katerem se je ustanovila Jugoslovanska kmeška zveza kot osrednja organizacija vseh krajevnih kmečkih zvez v Sloveniji. Na zborovanju se je razpravljalo o načelih in organizaciji kmečkih zvez, nakar se je izvršila volitev. Iz Štajerske je izvoljen v odbor predsednik štajerske Kmečke zveze poslanec Fr. Pišek kot 1. podnačelnik.

Nemški delegatje, ki bi naj podpisali pleminarski mir, so te dni dospeli v Pariz. Njihovo obnašanje in vedenje je zelo hladno. Na pozdravni govor pariškega prefekta ni nihče odgovoril niti z besedico. Predstavljanje se je izvršilo s hladno vljudnostjo. V imenu zaveznikov je Cambou skopil zvezo z nemškimi delegati. Ta njihova hladna krvnost nam je razumljiva. Saj z mirom, ki ga bodo skovali v Parizu, ne bo zadovoljen noben narod. Radovedni smo, kako dolgo bo trajal . . .

Zeneva sedež mednarodnega sodišča. Angleški listi poročajo o dogovoru med velesilami, da bomo mesto Zeneva v Švici določeno za sedež mednarodnega sodišča, pred katerim se bodo zagovarjali glavni krivci in povzročitelji svetovne vojne. Pred mednarodno sodišče bodo tirali tudi bivšega nemškega cesarja Viljema, ki je nedavno zaprosil nemško vlado za dovoljenje, da se sme vrniti na svoja stara posestva v Nemčijo. Viljemova prošnja je bila odklonjena.

Združenje Nemške Avstrije z Nemčijo izključeno. Po poročilu pariških listov je bil na mirovni konferenci storjen sklep, da naj bo Nemška Avstrija samostojna ljudovlada. Ukrenilo se je potreba, da bo vsak morebitni poizkus Nemške Avstrije združiti z Nemčijo, popolnoma izključen, kaj Nemška Avstrija se bo nahajala pod vrhovno varstvom zveze narodov.

Ljudski tabor v Vuzenici. Pri podružni cerkvi Marija Devica na Kamnu, ki leži na hriščku t. Drave se je vršil dne 4. maja velik ljudski shod. Na zahtevo zastopnikov obeh slovenskih strank je vršil skupen shod. Zborovanje se je udeležilo 2500—3000 ljudi iz domače in sosednih žup. Shod je otvoril domači nadučitelj Viher. Za predsednika je bil določen Fr. Pahernik. Govorila sta za JDS dr. Rosina za SKZ urednik Žebot. Na učitelju Hren je predlagal nato še sledeče resolucij: Pozdravljamo ujedinjenje SHS; ugovarjamo pri krivicam, ki se godijo našim bratom v Primorju na Koroškem in v Prekmurju; pri agrarni reformi se naj jemlje ozir na pohorske razmere; slovenske stranke naj ne tirajo strasnega strankarskega boja za III. razred pri južni železnici se naj zavežejo za polovico. S pesmijo »Lepa naša domovina« se je zaključil dobro uspel shod.

Dva lépa shoda SKZ sta se vršila v nedeljo dne 4. maja v ljubtomerskem okraju in sicer Sv. Križu in pri Mali Nedelji obenem s shodom JDS-stranke. Naša stranka je že 10. aprila dojavila te shode in, ker ni naša navada delati o sebnih reklamah za shode, so se še le v zadnjem času razglasili. JDS je svoje shode razglasila kar 10 dni prej in vabila z lepaki. Zelo vneto je obeh župnijah za shode JDS agitiral nadučitelj Cvetko v Vučjivasi. Slomšekova dvorana, kjer se je vršil shod SKZ nabito polna; pri Mali Nedelji, rojstni hiši naduč. Cvetko, pa je bilo na shodu JDS kar toliko ljudi, ko na shodu JDS. dva shoda sta pa dala nepobitni dokaz, da ni JDS najmočnejša stranka v Sloveniji in da so udeleženci shodov JDS bili po večini povsod naši stasi.

Nizjeavstrijske deželne volitve. V nizjeavstrijski deželni zbor je izvoljen: Na Dunaju 40 sood-

nih demokratov, 22 krščanskih socialcev, 1 nemški nacionalce, 4 češki socialni demokrati in 1 judovski nacionalce. Na deželi 20 soc. dem., 26 kršč. soc. in 6 nem. nac. Nemške meščanske stranke so napram socialnim demokratom v veliki manjšini. Soc.-demokr. stranka ima celo 3 glasove absolutne večine v zbornici. — Soc. dem. so zmagali tudi pri volitvah v dunajski občinski svet. Izvoljenih je 100 soc. dem., ostale stranke štejejo samo 64 mandatov. Dunajski župan bo soc. dem.

Tedenske novice.

Instalacija. Od Sv. Benedikta v Slov. gor. se nam piše: Sprejem novega župnika č. g. Gomilška se je obnesel prav sijajno. Pred dnevom instalacije so pri obmejnem slavoloku prvi pozdravili novega župnika Starogorčani. Med tarno in podružno cerkvo se je vršil slovesni sprejem. Prišla je nasproti velika množica ljudstva, razna društva, šolska mladina in tudi veterani z godbo. Dne 1. maja pa se je vršila slovesna instalacija. Novemu g. župniku želimo, da bi mnogo let deloval v naši župniji!

Beogradska občina je prispevala 30.000 K v syrho, da se postavi dostojen spomenik prvima jugoslovanskima mučenikoma Petru Zrinskemu in Franju Frankopanu v Zagrebu. Odposlanstvo mestnega občinskega sveta, ki je zastopalo Beograd na zagrebških svečanostih, je vročilo to svoto zagrebškemu županu dr. Srkulju.

Na čast Zrinskemu in Frankopanu je beogradski občinski svet imenoval eno izmed najlepših ulic — Resavsko ulico — po njiju imenih. In sicer se imenuje Resavska ulica v svojem delu od ulice kralja Milana do ulice Durmitor — Zrinskega ulica in v svojem delu od ulice kralja Milana do ulice kralja Aleksandra — Frankopanska ulica.

Zadušnica za prvima jugoslovanskima mučenikoma Zrinskim in Frankopanom se je vršila v sredo, dne 30. aprila, tudi v Beogradu in sicer v saborni cerkvi. Prisoten je bil prestolonaslednik regent Aleksander, vse najvišje državno predstavništvo in ogromno število prebivalstva vseh slojev.

Pokojninsko zavarovanje nameščencev. Začasnemu občinski pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani pozivlja tem potom se enkrat vse služboдавce, ki imajo v področju deželne vlade za Slovenijo pokojninskemu zavarovanju zavezane nameščence, da takoj vplačajo vse zaostale premije na čekovni račun št. 10.307. Posebno pa zavod opozarja na to, da ne prihajajo po 31. 3. 1919 deželniemu uradu v Gradcu, oziroma v Trstu, vplačanih premij, kakor na njegov račun vplačanih in boče zahteval izrečno vplačilo na lasten račun. Poleg tega opozarjamo, da se imajo zaostale premije vplačati z zakonito določenimi 4 odst. zamudnimi obrestmi. Položnice za vplačevanje se dobe pri zavodu.

Zavarovanje delavcev zoper nezgode. Začasnemu delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani pozivlja tem potom se enkrat vse podjetnike, ki imajo v področju deželne vlade za Slovenijo zavarovanju zoper nezgode zavezane obrate, da vplačajo takoj zavarovalnine za drugo polletje 1918, odnosno tudi se od prejšnjega časa zaostale zavarovalnine na čekovni račun št. 10.306. Opozarja se na to, da se imajo zaostale zavarovalnine vplačati z zakonito določenimi 4% zamudnimi obrestmi. Položnice za vplačevanje se dobe pri zavodu.

Hvalevredna sprememba v Ptuj. Iz Ptuja se nam piše: V naši mestni nadžupnijski cerkvi sv. Jurija je sedaj prav veselo. Na Novega leta dan je bila prva slovenska pridiga, ki je od takrat vsako nedeljo in praznik pri rani službi božji. Slovenske postne pridige je imel sam prost Jurkovič. Tudi popoldne je krščanski nauk že nekaj časa slovenski. Obširna, nekdanj strogo nemška cerkev je pri slovenskih pridigah vedno natlačeno polna. Zdelo se nam je potrebno, da to našo zadovoljnost in veselje naznamo slovenskemu občinstvu! Kdo bi si pred letom še kaj takega mogel misliti?! Prepričan sem, da imate tudi v mariborski stolnici slovenske pridige. Tako je prav! — Odgovor uredništva: Veseli nas, da ste v Ptuj v tem oziru tako lepo napredovali. Žalibog v mariborski stolnici je še vse pri starem. Božja beseda se razlaga v pridigah in krščanskem nauku slovenskim vernikom v nemškem jeziku. Po našem mnenju bi vsaj ena pridiga (pa rani maši) morala biti slovenska. Sicer pa trdno in živo upamo, da se bo ta želja slovenskega prebivalstva kmalu izpolnila.

„Slovenski Korotan“. Slov. zgod. društvo je izdalo knjigo: »Slovenski Korotan«. V zelo zanimivi knjigi je v kratkih in jedrnatih besedah popisana srednjeveška in moderna germanizacija koroških Slovencev. Na podlagi statistike je natančno popisana slovenski živelj na Koroškem. Iz knjige odseva ves brutalni nemški sistem proti koroškim Slovencev. Pisatelj pravi v knjigi: za koroške Slovence je danes ena sama, edina in zadnja rešitev: Jugoslavija. Knjiga »Slov. Korotan« je za vsacega Slovenca neobhodno potrebna, kajti ona nam jasno predločuje celo tužno sliko, ki se razprostira po slovenskem delu Koroške. Vendar moramo reči, da je slovenski živelj na Koroškem veliko večji in močnejši kakor so Nemci pisali. Slovenci, Slovenke, sezite po drobni knjižici, zanimajte se za naše severne brate-Korošče! — Knjiga stane 4 K, z

3 zemljevidom: po 6 K in se dobiva tudi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Invalidi, vdove in sirote padlih ali umrlih vojakov lahko dobijo tobačne trafike, ki so razpisane po vseh okrajih na slovenskem ozemlju. Natančni podatki se dobijo pri okraj. finančnem ravnateljstvu v Mariboru. Prošnje je treba napraviti na posebni listovini, ki se dobi pri finančnem stražarju in omenjenem ravnateljstvu. Kdor hoče prositi, naj se podvika, ker je rok za vlaganje prošnje kratek.

Se enkrat zvišanje cen na železnici. Slovenski kmet nam piše: Slovenski kmetje, ki smo v svetovni vojniki največ trpeli, posebno v gospodarskem oziru, zahtevamo, da se na vsak način znižajo tarife na južni železnici vsaj za III. razred. Ali je to kako razmerje, če se ubogemu delavcu, obrtniku in posestniku ravno v tisti višini, to je za 200% zviša cena večnji, kakor vojnim dobičkarjem, milijonarjem ter drugim velikašem. Vlada, zakaj tako vro stojš na strani vojnih dobičkarjev?

Dr. Mravlagg ima nad Maribegom v gorah blizu demarkacijske črte neko pristavo. Pretekli teden je dobil od SHS oblasti izkaznico, da sme obiskati »svoje ljudi« v hrbihi. Ali ste na glavo padli? Menda vendar niste tako naivni, da boste mislili, da bo dr. Mravlagg res šel na svojo »hubs«. — Vprašamo, kdo je dal dr. Mravlaggu izkaznico in dovoljenje? K sreči so naši dr. Mravlagga prestrigli, da ni mogel v Arvež, kamor je nameraval.

Zvišanje cen poštnih golic. Ker presegajo cene za papir in tisk za obrat potrebnih tiskovin do sedaj veljavne cene za posamezne golice, je bila poština uprava primorana, zvišati ceno nakaznicam na 6 v, z veljavnostjo od 15. aprila naprej in denarnim kuvertam na 15 v, spremnicam na 16 v ter brzozajavnim golicam na 4 v z veljavnostjo od 5. maja t. l. naprej.

Nov pevski zbor. Krščansko socialna zveza v Mariboru ustanavlja svoj pevski zbor. — Pevci in pevke, ki bi hoteli sodelovati, se naj javijo v Cirilovi tiskarni. — Začetek in čas pevskih vaj se bo pravočasno naznanil.

Letalska nesreča v Bratislavi. Dne 4. maja je priplul nad Bratislavo zrakoplov, v katerem so se nahajali češki minister Stepanek, 2 italijanska častika in pilot. V bližini mesta je zrakoplov iz višine 400 metrov padel na tla. Vse štiri osebe so bile mrtve. Vzrok nesreče še ni pojasnjen.

Nevarno je zbolel č. g. Blaž Dvoršak, župnik pri Sv. Primožu na Pohorju. Zdravi se v mariborski javni bolnišnici in se priporoča sobratom in znancem v molitvi.

Nova slovenska notarska pisarna v Mariboru. Notarskim namestnikom odslovljenega dr. Hermanna Wiesthalera je imenovala okrožna sodnija v Celju (št. Preds. 620 13 19) g. Franjo Krisper.

Gospodarske novice.

Kaj je z državnim posojilom? Na razna vprašanja odgovarjamo, da državno posojilo, katero je sedaj razpisala država SHS, ni popolnoma nič podobno avstrijskim vojnim posojilom. Vojno posojilo razpade Avstrije bi bilo ugodno le tedaj, če bi bila vojna za Nemce ugodno izpadla. Naše državno posojilo pa ima isto vrednost kakor druga državna posojila. Cela država SHS jamči z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo za sigurnost tega posojila. Obrestuje se po 4%. Tako visokih obresti ne daje sedaj noben denarni zavod. Kdor more naj torej podpisati. V Mariboru sprejema prijave za državno posojilo SHS Ljubljanska Kreditna banka v Gosposki ulici.

Riž v Srbiji. Preteklo leto so poželi v stari Srbiji 488 000 kg riža. Cena rižu je za 1 kilogram 5 dinarjev.

Zvepleni ogljenec proti graharju. Vsako leto nam uniči grahar velike množine dragocenega graha. Če pregledujemo spomladi semenski grah v naših obrambah, opazimo na njem črne pege, kar ni nič drugega kot grahar, ki se spomladi koncem aprila ali v začetku maja prej iz zrnja. Graharja uničimo spomladi na ta-le način: Graha nasujemo v posodo, ki se da dobro zapreti in ga pokropimo z žvepljenim ogljencem. Posodo dobro zapremo in počakajmo kakih 10 do 15 minut. Žveplena para prešine v tem času vse zrnje. Na to razgrnimo grah, da izgubi neprijetni duh žveplenega ogljence. Grahar je sigurno uničen v zrnju.

Hmelj. Naši hmeljski nasadi v Savinjski dolini so v obče prav dobro prezimili in rastlina kaže krepke in bojno rast. Tudi veliko pomanjkanje žice bo, kakor se nam zagotavlja, letos odpravljeno in naši hmeljarji bodo dobili žice dovolj. Prenagljeno bi bilo, ako bi naši hmeljarji vsled raznih ovir

in neprilik v zadnjih letih opustili še več krepkih hmeljskih nasadov, ker se bodo razmere glede cen in izvoza hmelja letošnjega pridelka temeljito obravale na bolje.

Cebelarski shodi meseca maja. Konjice dne 11. maja ob 3. popoldne v prostorih kmetijske podružnice. Prvenci pri Sv. Marku niže Ptuja, dne 18. maja ob 3. popoldne pri čebelnjaku Fr. Zelenik. Ruše ob kor. železnici dne 25. maja ob 3. popoldne pri čebelnjaku g. dr. Skaza. Nova cerkev pri Celju dne 29. maja ob 3. popoldne pri čebelnjaku g. Fr. Arliča v Soteski. K obilni udeležbi vabi Jurandčič, čebelarski potovalni učitelj.

Izplačevanje sena in slame, katere je bila odana pod staro državo potom rekvizicije in je stara država še ni plačala, se doslej ni moglo pridelati, ker niso možna predkazila denarja iz Nemške Avstrije. Ob državnem prevratu so ostale iz poslovanja Poslovalnice za krmila v Eggenbergu pri Gradcu po Spodnjem Štajerskem po nekaterih krajih večje zaloge sena in slame, katere je nova SHS Poslovalnica za krmila v Celju (Zadružna Zveza) razprodala za vojaške in civilne potrebe v naši novi državi. Izkupiček teh zalog pa za popolno izplačilo starih rekvizicij sena in slame po celem Spod. Štajerskem ne zadostuje. Ne more se namreč tako postopati, da bi se izplačali producenti samo tam, kjer so ostale zaloge, drugod pa bi ostali kmetovalci brez plačila. Valed tega se je graška Poslovalnica za krmila pogodbeno zavezala, da manjkajoči znesek doplača. Tozadevna pogodba je bila izgotovljena in podpisana že začetkom marca. Takrat je bil nezadovoljen ukrajena denarni promet z Nemško Avstrijo, ki še do danes ni odprt. Poslovalnica za krmila v Celju (Zadružna Zveza) se je obrnila na Deželno vlado v Ljubljani (prehodno gospodarski urad) s prošnjo, da se naj za izplačilo gori omenjenega zneska zavzame. To se bo sedaj zgodilo. Kakor hitro bo zadeva s tem izplačilom urejena, bodo dobili, kakor je bilo že naznanjeno v listih, vsi kmetovalci iz Celja po pošti naznanjen vsi denar za seno in slamo, ki so jo oddali pod staro državo. Ustmene ali pisarne intervencije pri Zadružni Zvezi v Celju v tej zadevi so torej brezpomembne ter povzročijo le stroške in zamudo časa. Prosimo zlasti županstva, da svojim občanom v navedenem smislu celo zadevo pojasnujejo. — Zadružna Zveza v Celju kot posedanja Poslovalnica za krmila v Celju.

Nekaj Singerjevih krojaških in čevljarjskih strojev novih in deloma že tudi rabljenih bo oddanih potom urada za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta 22 na obrtnike po cenah okoli K 1000.—. Interesenti naj se zgledajo najkasneje do 10. maja, pozneje bo trdka z event. ostalimi stroji sama razpolagala in ne bo več vezana na od Urada za pospeševanje obrti določene ji cene.

Velesposstva na Slovenskem. Na Slovenskem je okrog 400 000 oralov velesposstev. Od teh je najmanj tretjina v rokah raznih nemških, italijanskih in madžarskih plemičev in graščakov.

Tobaka dovolj. V Skoplju in Bitolju v Novi Srbiji so tobačne zaloge še tako velike, da je cela Jugoslavija s tobačnimi izdelki do dobra preskrbljena do jeseni. Posebna komisija je poslana v Makedonijo, da spravi tobak k nam.

Roženo moko, izvrstno dušičasto gnojilo oddaja Slovenska kmetijska družba po 105 K za 100 kg z vrečami vred. To umetno gnojilo je posebno velike vrednosti za vinograde, ker se v zemlji razkroja le polagoma in deluje torej po več let. Pozivljamo vse kmetovalce, v prvi vrsti pa vinogradnike, naj si to umetno gnojilo naroče za pomladno gnojenje. Trosi se ga lahko vsak čas, treba ga je pa podkopati ali podorati.

Redek slučaj. Iz Logarovec pri Ljutomeru nam poročajo, da je posestniku Alojziju Magdič v Logarovcih teletila krava dvojčka. Tudi druga je ravno tako povrgla dvojčke, a na to tretja eno tele, tako, da je Magdič dobil v teku enega tedna od 3 krav 5 telet.

Dražba prvovrstnih plemenskih kobil v Račah. Dne 15. maja t. l. ob 10. uri popoldne bo v Zrebetšču v Račjem javna dražba 22 prvovrstnih, toplokrvnih plemenskih kobil. Dražbe se smejo udeležiti le konjerejci iz sodnih okrajev Ljutomer, Ormož, Ptuj, Maribor desni in levi breg, Brežice in Gor. Radgona (Šentjurško okrožje).

Stajališče državnih in zasebnih žrebcev v mariborskem okraju. V tujakšnem okraju se nahaja 16 državnih, oziroma zasebnih licenciranih žrebcev in sicer 12 mrzlokrvnih in 4 toplokrvni. I. Od prvih sta Nero 156 in Pollux 30 pri posestniku Hinko Grill v Slov. Bistrici, Dietrich III pri posestniku Fr. Pristovnik v Radvanju, Blass 102 pri posestniku Alojzu Kboijan v Zerkovcih št. 34, Bock 21 pri posestniku